

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: **Ing. L.B., M.N., správca konkurznej podstaty úpadcu: P.V., V., IČO: X.**, zastúpený: JUDr. R.S., D.B., proti žalovanému: **P., s.r.o., B., IČO: X.**, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. S., s.r.o., N.T., IČO: X., o vyslovenie neúčinnosti právnych úkonov a zaplatenie 8 7611,26 eur, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn.: 23Cbi 10/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. apríla 2011, č. k.: 26 CoKR 2/2011-232, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania vo výške 727,90 EUR.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra rozsudkom z 3. februára 2010, č. k.: 23Cbi 10/2009-156 určil, že právny úkon dlžníka P.V.P.V., V., IČO: X., a to rozhodnutie predstavenstva družstva z 18. decembra 2007, ktorým došlo k odpusteniu nájomného uplatneného faktúrami č. 91, č. 13, č. 31, č. 53, č. 68 za prenájom hnutelných a nehnuteľných vecí žalovanému, je neúčinný voči všetkým účastníkom konkurzného konania. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 87.611,26 EUR, vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 2.589,39 EUR.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že úpadca a žalovaný uzatvorili 12. septembra 1997 zmluvu o podnikateľskom nájme podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s § 663 a nasl. a § 721 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetom nájmu boli stroje a závesné

náradie, osobné a nákladné autá, traktory, prívesy a ostatné prenajaté základné prostriedky podľa zostavy a preberacieho protokolu. Okrem toho boli žalovanému prenechané do nájmu chmeľnice, drobný investičný majetok a základné stádo kráv, prasníc a kancov. Cena nájmu bola dohodnutá v článku III. zmluvy vo výške 2.558.852,-Sk (mesačne 213.238,-Sk). Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 31. decembra 2002. Zmluvné strany sa dohodli, že do 31. decembra 1997 upresnia prenajaté nehnuteľnosti a výšku nájomného. K zmluve boli spísané dodatky č. 1 až č. 5, ktorými bola znižovaná cena nájmu. Dňa 12. septembra 1997 uzatvoril úpadca a žalovaný zmluvu o nájme nebytových priestorov, ktorej predmetom bol nájom V., B.H.V., B.,M., na obdobie od 1. júla 1997 do 31. decembra 2002. Výška nájomného bola dohodnutá na 2.689.462,-Sk ročne (mesačne 224.122,-Sk). K zmluve boli spísané dodatky č. 1 až č. 7, ktorými bola znižovaná cena i výška nájomného. Zmluvou o nájme nebytových priestorov zo 7. januára 2003 prenajal úpadca žalovanému hospodársky dvor V., B. na obdobie od 1. januára do 31. decembra 2010, nájomné bolo dohodnuté vo výške 2 % nadobúdacej hodnoty prenajatých priestorov. Úpadca si faktúrami č. 91, č. 13, č. 31, č. 53 a č. 68 uplatňoval nájomné na základe uzatvorených zmlúv vo výške 2.639.377,20 Sk. Žalovaný žiadal úpadcu žiadosťou z 30. novembra 2006 o odpustenie zostatku nedokončenej výroby vo výške 2,8 mil. Sk. Predstavenstvo P.V. (úpadca) na zasadnutí dňa 18. decembra 2007 rozhodlo o odpustení faktúr č. 91, č. 13, č. 31, č. 53 a č. 68 žalovanému a rozhodlo o vystavení dobropisov na tieto faktúry. Úpadca následne vystavil dobropis č. 200720, č. 200719, č. 200718, č. 200717, č. 200716, ktorými malo dôjsť k odpusteniu nájomného žalovanému.

Súd prvého stupňa poukázal na § 57 ods. 1, 2 a 4, § 58 ods. 1, 2 a 3 Zákona č.7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“) a charakterizoval inštitút odporovateľnosti právnych úkonov v konkurznom konaní. Uviedol, že všeobecnými predpokladmi odporovateľnosti sú: právny úkon dlžníka, účinnosť tohto právneho úkonu, ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa. Osobitnými predpokladmi v konkurznom konaní sú vyhlásenie konkurzu, právny úkon dlžníka sa týka jeho majetku, ukrátenie pohľadávky veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že právny úkon, rozhodnutie predstavenstva úpadcu z 18. decembra 2007, ktorým došlo k odpusteniu nájomného za prenájom hnuiteľných a nehnuteľných vecí vo výške 87.611,26 EUR je odporovateľným právnym úkonom podľa § 58 ZoKR. Pre vyhovenie podanej žalobe boli splnené všetky zákonné predpoklady. Žaloba bola podaná včas, bola zachovaná lehota upravená v § 57 ods. 2 a § 58 ods. 3 ZoKR. Žalobca v konaní tvrdil, že úpadca nevykonával

podnikateľskú činnosť niekoľko rokov, a taktiež, že úpadca bol v strate už niekoľko rokov pred vyhlásením konkurzu. Žalovaný túto skutočnosť nenamietal, nebránil sa tým, že nemal o tom vedomosť, a preto súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné ďalšie preukazovanie úpadku družstva v čase rozhodovania predstavenstva, teda v čase, kedy bol vykonaný úkon, ktorému sa žalobou odporuje. Súd považoval za zrejmé, že predmetný právny úkon má ukracujúci charakter voči konkurzným veriteľom, pretože v dôsledku vzdania sa plnenia, na ktoré mal úpadca zmluvný nárok, došlo k zníženiu jeho majetku o 87.611,26 EUR. Uviedol, že v prípade ak sa žalovaný domnieval, že výška nájomného v nájomných zmluvách je neprimeraná, nebol povinný tieto zmluvy uzatvoriť a ak nedošlo k zníženiu nájomného, mohol od zmlúv odstúpiť resp. ich vypovedať. Tým, že sa znížil majetok úpadcu, došlo k ukráteniu uspokojenia veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky uplatnili v konkurze spolu vo výške 1.461.017,54 EUR, pretože správca zistil majetok iba vo výške 101.500,- EUR. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, a preto určil neúčinnosť právneho úkonu, ktorému bolo odporované a žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi sumu, ktorú v dôsledku neúčinného právneho úkonu nadobudol. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech priznal náhradu trov konania vo výške 2.589,39 EUR.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre ako súd odvolací rozsudkom z 24. júna 2010, č. k.: 26CoKR 3/2010-179 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 1.212,76 EUR. Odvolací súd pripustil voči tomuto rozsudku dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením z 31. januára 2011, č. k.: 5Obdo 45/2010-219 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí neprihliadol na námietku premlčania, ktorú vzniesol žalovaný až v odvolaní a vôbec neskúmal, či námietka bola žalovaným uplatnená dôvodne. Podstatou premlčania pritom je, že ak sa dlžník dôvodne dovoľá premlčania, nie je možné premlčané právo súdnym rozhodnutím priznať (§ 100 Občianskeho zákonníka, § 388 Obchodného zákonníka). Obmedzenie uplatniť námietku premlčania, iba v určitom štádiu konania neobsahuje žiadny hmotnoprávny predpis. Námietka premlčania vznesená účastníkom nie je uplatnením skutočností a označením dôkazov v zmysle § 118a, § 205a O.s.p., pretože nejde o skutočnosti, ktoré je účastník povinný uviesť v rámci svojej povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov k svojim tvrdeniam, ale uplatňuje len svoje právo dovolať sa premlčania. Právne

posúdenie uplatneného nároku odvolacím súdom je z hľadiska vznesenej námietky premlčania neúplné, a preto nesprávne.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací po opätovnom prejednaní veci napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania vo výške 2.655,94 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Krajský súd v Nitre prvýkrát o odvolaní žalovaného rozhodol rozsudkom z 24. júna 2010, č. k.: 26CoKR 3/2010-179. V odôvodnení tohto rozsudku sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého, a preto v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. na zdôraznenie správnosti doplnil iba niekoľko nasledujúcich dôvodov. Tvrdenie žalovaného, že dôvodom odpustenia alebo aspoň zľavy z nájomného mala byť neúroda spôsobená extrémnym suchom v roku 2000, uviedol prvýkrát až v podanom odvolaní. V zmysle § 118a ods. 1 O.s.p. mal žalovaný povinnosť, túto podľa neho rozhodujúcu skutkovú okolnosť uviesť najneskôr do skončenia prvého pojednávania pred súdom prvého stupňa, pretože pre prípad sporov vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom platí sprísnená koncentračná zásada vo vzťahu k možnosti účastníkov prichádzať s novými skutkovými tvrdeniami, a zároveň i s dôkaznými návrhmi. Z uvedeného dôvodu tiež žalovaný oneskorene navrhol vykonanie znaleckého dokazovania primeranosti zmluvne dohodnutého nájomného, pretože tak urobil až na druhom pojednávaní pred súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď návrh žalovaného na doplnenie dokazovania zamietol. Účastníkov súd prvého stupňa o povinnostiach podľa § 118a ods. 1 O.s.p v súlade s § 118a ods. 3 O.s.p. poučil v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci, a preto na žalovaným po prvom pojednávaní predložené a označené skutočnosti a dôkazy, v tomto konaní už nie je možné v zmysle § 118a ods. 2 O.s.p. prihliadať.

Ďalej uviedol, že argumentácia žalovaného o existencii práva na odpustenie nájomného alebo aspoň na zľavu z nájomného podľa ust. § 673 a § 674 Občianskeho zákonníka je nesprávna. Predpokladom vzniku práv nájomcu na odpustenie alebo zľavu z nájomného je, aby prenajatá vec trpela vadami (ktoré nespôsobil nájomca). Za vady predmetných prenajatých vecí však v žiadnom prípade nie je možné považovať skutočnosť, že nájomca nedocieli predpokladaný výnos pri poľnohospodárskom nájme pre nepriazeň počasia. Žalovaný nepreukázal ani len to, že by si bol právo na odpustenie nájomného alebo na zľavu z nájomného z uvedeného dôvodu uplatnil u prenajímateľa v rámci 6-mesačnej prekluzívnej lehoty vyplývajúcej z § 675 Občianskeho zákonníka. Preto aj v prípade, ak by

mu v súvislosti s nepriazňou počasia v roku 2000 vzniklo právo podľa § 673 alebo § 674 Občianskeho zákonníka, toto právo by bolo potrebné považovať za zaniknuté v dôsledku preklúzie v zmysle § 675 v súvislosti s § 583 Občianskeho zákonníka.

Uviedol, že žalovaný si v podanom odvolaní prvýkrát uplatnil námietku premlčania vo vzťahu k právu úpadcu P.V. na zaplatenie nájomného za rok 2000. Odvolací súd sa právnym dopadom tejto námietky na žalobcom uplatnené odporovanie právneho úkonu úpadcu bližšie nezaoberal, pretože dospel k záveru, že námietka premlčania vznesená prvýkrát až v odvolaní, nie je spôsobilá byť žiadnym z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 O.s.p..

Predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu bolo na dovolanie žalovaného dovolacím súdom zrušené a vec bola vrátená odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd trvá na dôvodoch skoršieho rozhodnutia o odvolaní č. k.: 26CoKR 3/2010-179 z 24. júna 2010 s výnimkou záverov týkajúcich sa posúdenia neprípustnosti vznesenia námietky premlčania žalovaným až v odvolacom konaní.

Úlohou odvolacieho súdu, v intenciách a dôvodoch rozhodnutia dovolacieho súdu bolo vysporiadať sa s námietkou žalovaného vznesenou v jeho odvolaní. Odvolací súd vychádzal z právneho názoru dovolacieho súdu o prípustnosti prvého vznesenia námietky premlčania až v odvolacom konaní. Odvolací súd poukázal na ust. § 57 ods. 1, 2, § 63 ods. 2 ZKR a uviedol, že následky podľa § 57 a nasl. ZKR neúčinných právnych úkonov rieši vo vzťahu k povinnej osobe ust. § 63 ZKR. Vzhľadom na charakter predmetného ukračovacieho neúčinného právneho úkonu, v danom prípade voči žalovanému ako povinnej osobe nastal následok vyplývajúci z ust. § 63 ods. 3 ZKR. Odvolací súd má za to, že právo na plnenie podľa § 63 ods. 3 ZKR je právom, ktoré vzniká neúčinnosťou právneho úkonu týkajúceho sa majetku dlžníka voči veriteľom. K tejto neúčinnosti pritom dôjde v zmysle § 57 ods. 1 ZKR až momentom kedy oprávnená osoba – správca konkurznej podstaty, úkonu odporuje. V danom prípade bolo právo odporovať predmetnému ukračovúcemu právnomu úkonu správcom konkurznej podstaty v zmysle § 57 ods. 2 ZKR uplatnené na súde včas, t.j. 14. augusta 2009. Až tento moment je určujúci pre začiatok plynutia premlčania práva na plnenie podľa § 63 ods. 3 ZKR, tvoriaceho následok neúčinnosti ukračovacieho právneho úkonu dlžníka, ktorým sa tento voči žalovanému vzdal práva na zmluvne dohodnuté nájomné vo výške 87.611,26 EUR. Keďže žalobca si právo na peňažné plnenie, ktoré vzniká až uplatnením práva odporovať, uplatnil súčasne s právom odporovať, k premlčaniu práva nemohlo dôjsť. Argumentácia žalovaného, ktorý považuje žalované právo za premlčané, vychádza z nesprávneho predpokladu, že pre určenie začiatku premlčania je rozhodujúca

splatnosť nájomného, ktorého platenie mu bolo neúčinným právnym úkonom dlžníka odpustené. V danom prípade predmetom konania nie je právo na toto zmluvné plnenie, ale právo nové, ktoré vzniklo spôsobom uvedeným vyššie. Týmto spôsobom sa odvolací súd vysporiadal s posúdením námietky premlčania v zmysle záverov rozhodnutia dovolacieho súdu. Keďže námietku premlčania posúdil ako nedôvodnú rozhodol tak, ako vo svojom zrušenom rozhodnutí a rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 § 142 ods. 1 O.s.p. a o trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243d ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu z 21. apríla 2011 podal žalovaný dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku.

Uviedol, že odvolací súd námietku premlčania posúdil ako nedôvodnú, keď dospel k záveru, že žalobca si uplatňuje právo na plnenie podľa § 63 ods. 3 ZKR, ktoré vzniká neúčinnosťou právneho úkonu týkajúceho sa majetku dlžníka voči veriteľom a k tejto neúčinnosti dôjde v zmysle § 57 ods. 1 ZKR až momentom, kedy oprávnená osoba – správca úkonu odporuje. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je zrejmé, že súd vychádzal z odporovateľnosti podľa § 57 a § 58 ZKR a nárok na plnenie posudzoval ako nárok z pôvodného právneho úkonu – nájomnej zmluvy. V doterajšom konaní sa neobjavila právna úvaha, že by ust. § 63 ods. 3 ZKR konštituovalo úplne nový právny vzťah medzi žalovaným a žalobcom. Ak by sa takáto právna úvaha objavila, určite by na ňu žalovaný reagoval, pretože by to bola dôležitá zmena v právnom uvažovaní a takúto úvahu žalovaný považuje za nesprávnu. Podľa názoru dovolateľa, ak bol odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, mal odvolací súd postupovať v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. a mal žalovaného vyzvať, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadril, t.j. nebola ani možnosť vyjadriť sa na pojednávaní k možnému použitiu tohto ustanovenia. Dovolateľ je toho názoru, že týmto postupom odvolací súd žalovanému odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p..

K výkladu ust. § 63 ods. 3 ZKR uviedol, že účelom odporovania právneho úkonu je uviesť veci do stavu, v akom boli predtým, než sa odporovateľný úkon urobil. Len v prípade, ak takéto navrátenie do stavu pred odporovaným právnym úkonom nie je dobre možné pre zmeny, ktoré sa medzitým udiali, zákon uvažuje s náhradným riešením. Ustanovenie § 63

ods. 3 ZKR preto nie je samostatným – novým zaväzovacím právnym titulom, týmto titulom je stále ten právny titul v rozsahu a podobe, v akom tu bol pred odporovaným právnym úkonom. Navyše toto ustanovenie v sebe zahŕňa aj možnosť uplatnenia námietky premlčania. Ak toto ustanovenie obsahuje v sebe aj formuláciu, že majetok podliehajúci konkurzu, aby sa dostal do stavu v akom bol, ak by sa neúčinný právny úkon neurobil, táto formulácia v sebe obsahuje aj potrebu vyhodnocovať prípadnú námietku premlčania, pretože táto možnosť uvedenia majetku patriaceho do konkurzu, do pôvodného stavu môže byť podmienená tým, že právo bolo premlčané. Niet preto dôvodu neuvažovať aj s námietkou premlčania, inak v skutočnosti nejde o uvedenie do pôvodného stavu, ale do výhodnejšieho stavu než tu bol a šlo by o ukrátenie tej strany právneho vzťahu, pre ktorú táto námietka premlčania svedčí. Podľa dovolateľa sú tu aj dôvody dovolania podľa § 238 ods. 2 a § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.. Uviedol, že odvolací súd postupoval nesprávne, keď námietku premlčania vyhodnotil ako nepodstatnú pre vyriešenie tohto sporu. Tento spôsob právneho záveru potom znamená odchýlenie sa od právneho názoru dovolacieho súdu. Žalovaný si uplatnil trovy dovolacieho konania vo výške 1.455,79 EUR.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalovaného zamietol a žalovaného zaviazal nahradiť trovy dovolacieho konania vo výške 1.455,79 EUR. Žalobca poukázal na skutočnosť či bola zachovaná lehota v zmysle § 240 ods. 1 O.s.p.. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 14. júla 2011 a dovolanie bolo podané 15. augusta 2011. Je na preskúmaní súdu, či dovolanie bolo podané osobne na súd až 15. augusta 2011 alebo podané cestou pošty pred týmto termínom. Ďalej uviedol, že žalovaný v zmysle § 237 a § 238 ods. 1 a 2 O.s.p. nespĺňa žiaden relevantný dôvod, ktorý by umožňoval, aby bolo dovolanie prípustné a boli dané dôvody dovolania. Dôvod podľa § 237 písm. f) O.s.p. nespĺňa podmienky prípustnosti podania dovolania nakoľko odvolací súd rozhodol v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p., na základe ktorého môže odvolací súd rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Čo sa týka dôvodov podľa § 238 ods. 2 O.s.p., odvolací súd sa neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, nakoľko otázkou premlčania sa riadne zaoberal. Posledný dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. nemá oporu v doteraz vykonanom dokazovaní, nakoľko odvolací súd rozhodol v zmysle už skôr vykonaného dokazovania. K skutkovej stránke uviedol, že v žiadnom prípade nejde o premlčanie ako správne uvádza aj odvolací súd. Samotný žalovaný uznal a uznáva právne úkony, na ktoré sa teraz odvoláva, že sú premlčané. Naopak žalovaný listami z 30. novembra 2006 a 14. júna 2007 žiadal od žalobcu odpustenie nájomného. Je nelogické, že ak by bolo

premlčané, tak by žiadal jeho odpustenie. Následne žalobca na zasadnutí predstavenstva 18. decembra 2007 odpustil žalovanému zaplataenie faktúr za nájomné v celkovej hodnote 87.611,26 EUR. Žalobca vydal 18. decembra 2007 rozhodnutie o dobropise nájomného s tým, že následne boli vydané dobropisy – faktúry. Nie je dôvod na odloženie vykonateľnosti rozsudku, nakoľko odvolací súd rozhodol v merite veci správne. Žalobca si vyčíslil trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k dovolaniu – po 599,17 EUR + 2 x paušál po 7,41 EUR + DPH, čo spolu predstavuje sumu 1.455,79 EUR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O.s.p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V predmetnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a rovnako nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a preto prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p. nie je daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie

podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a) až g) O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených väd.

Dovolateľ v dovolaní prípustnosť dovolania zakladá tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., tým že mu odvolací súd neumožnil vyjadriť sa v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. k použitiu ust. § 63 ods. 3 ZKR, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité. Podľa dovolateľa ho mal odvolací súd vyzvať, aby sa vyjadril k možnému použitiu tohto ustanovenia. Rovnako dovolateľ nemal možnosť vyjadriť sa k použitiu tohto ustanovenia na pojednávaní, nakoľko odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania. Ďalej dovolateľ prípustnosť dovolania zakladá tým, že odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci v zmysle § 238 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 237 písm. f) O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a nezistil, že by postupom odvolacieho súdu bola žalovanému znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu

Občiansky súdny poriadok priznáva. Tvrdenie žalovaného, že odvolací súd mal účastníkov v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p. vyzvať, aby sa vyjadrili k použitiu nového ustanovenia (§ 63 ods. 3 ZKR) nie je dôvodné. Ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. sleduje, aby účastníci konania neboli vystavený tzv. „prekvapivým rozhodnutiam“. V danom prípade odvolací súd aplikoval ust. § 63 ods. 3 ZKR na posúdenie námietky premlčania žalovaného, ktorú uplatnil v odvolacom konaní. Odvolací súd posudzoval dôvodnosť námietky premlčania v zmysle záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktorý zrušil skoršie rozhodnutie odvolacieho súdu. Odvolací súd vec právne posúdil podľa § 57 a nasl. ZKR. Ustanovenie § 63 ods. 3 ZKR upravuje následky právnych úkonov podľa § 57 a nasl. ZKR. Z toho vyplýva, že nešlo o odlišnú právnu kvalifikáciu a v danej veci nebolo potrebné, aby odvolací súd postupoval podľa ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p..

Odvolací súd po zrušení svojho rozhodnutia dovolacím súdom nebol povinný nariadovať v danej veci pojednávanie, resp. mu takýto postup Občiansky súdny poriadok neukladá. Odvolací súd vždy nariadi pojednávanie v prípadoch uvedených v ust. § 214 ods. 1 O.s.p.. V ostatných prípadoch je nariadenie pojednávania na úvahe odvolacieho súdu. Odvolací súd postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom keď v danej veci pojednávanie nenariadil. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nakoľko všetky podstatné skutočnosti boli v konaní prejednané.

Ako je z vyššie uvedeného zrejme postupom odvolacieho súdu nebola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom.

Tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci nie je dôvodné. Odvolací súd postupoval v zmysle záverov dovolacieho súdu tým, že posúdil námietku premlčania žalovaného uplatnenú v odvolacom konaní. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí neuložil povinnosť odvolaciemu súdu zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani nevyslovil názor, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Zrušujúce rozhodnutie dovolacieho súdu neobsahuje žiadne iné závery, ktoré sú pre odvolací súd v zmysle § 243d O.s.p. záväzné. Z toho uvedeného vyplýva, že prípustnosť dovolania v zmysle § 238 ods. 2 nie je daná.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatoval, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v § 237 písm. f) O.s.p.

Rovnako dovolací súd nezistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou taxatívne uvedenou v § 237 O.s.p..

Správnosť skutkových a právnych záverov založených na dokazovaní, by bolo možné v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, ak by bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad v prejednávanej veci nešlo. Z uvedeného teda vyplýva, že posúdenie, či rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, prichádza do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné.

Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného odmietol v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., t. j podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania (trovy právneho zastúpenia) za 1 úkon právnej služby vyjadrenie k dovolaniu žalovaného, odmenu vo výške 599,17 EUR + režijný paušál vo výške 7,41 EUR + 20 % DPH (121,32 EUR), spolu trovy dovolacieho konania 727,90 EUR.

Dovolací súd žalobcovi nepriznal odmenu za úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia v dovolacom konaní, nakoľko právny zástupca žalobcu zastupoval žalobcu v konaní aj pred odvolacím súdom a súdom prvého stupňa, ktorý mu za tento úkon odmenu aj priznal. Aj keď právoplatnosťou rozhodnutia účastníkovi a jeho právnomu zástupcovi voči súdu zaniká plnomocenstvo na zastupovanie účastníka v súdnom konaní, avšak podľa názoru dovolacieho súdu táto skutočnosť nezakladá dôvod na priznanie trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, v dovolacom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2011

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová